

PREDSTAVITVENI ZBORNİK

PRVOSTOPENJSKI UNIVERZITETNI DVO-PREDMETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM
PRIMERJALNO JEZIKOSLOVJE FILOZOFSKE FAKULTETE UNIVERZE V
LJUBLJANI

ŠTUDIJSKO LETO 2022/23

1. Podatki o študijskem programu

Prvostopenjski univerzitetni dvopredmetni študijski program **Primerjalno jezikoslovje** traja 3 leta in obsega 90 kreditnih točk po ECTS.

Študijski program *nima smeri*.

Po končanem študiju pridobi diplomant/ka strokovni naslov:

Primerjalno jezikoslovje	diplomirana primerjalna jezikoslovka (UN) in ... oz. diplomirani primerjalni jezikoslovec (UN) in ... <i>Polni naslov je odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.</i>	dipl. prim. jezikosl. (UN)
--------------------------	---	----------------------------

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Diplomanti študija po predlaganem študijskem programu usvojijo splošne kompetence humanistično izobraženega intelektualca in posebne kompetence, ki veljajo za temeljna znanja in zmožnosti na področju primerjalnega jezikoslovja. Ta znanja mu omogočajo, da razume, interpretira in kritično ovrednoti literaturo s področja jezikoslovja, in sicer ne le primerjalnega, temveč tudi splošnega in jezikoslovij posameznih jezikov ali jezikovnih družin.

Usposobljen je za opravljanje specifičnih nalog v slovaropisju, v ustanovah, ki se ukvarjajo z raziskavami jezika in starejše zgodovine, v založništvu in v kulturnih ustanovah. Razpolaga s poglobljenim znanjem osnov jezikov indoevropske jezikovne družine, zaradi česar lahko vsak jezik te družine usvoji v zelo kratkem času. Zaradi tega je primeren za dela, povezana z delovanjem Evropske unije, ki zahtevajo znanje večjega števila jezikov, tudi takih, ki jih v Sloveniji ni mogoče študirati.

Splošne kompetence, ki se jih pridobi s programom:

- samostojno pridobivanje in uporaba virov, znanja in podatkov
- sposobnost logično, abstraktno, analitično, divergentno in asociativno razmišljati
- predvsem analitično in kombinatorično mišljenje
- sposobnost razumeti, analizirati, povzeti in kritično ovrednotiti strokovna besedila
- sposobnost razumeti, analizirati, povzeti in kritično ovrednotiti nestrokovna besedila
- sposobnost za kritično presojo določenih postopkov, po katerih delujejo induktivne znanosti

- avtonomnost v strokovnem delu
- sposobnost uporabe znanj v praksi
- sposobnost analize, sinteze in predvidevanja rešitev
- nadgrajevanje pridobljenega znanja in kompetenc
- študij po tujejezični literaturi
- sposobnost zbiranja, vrednotenja in organiziranja informacij ter podajanja le-teh v razumljivi obliki
- tvorno sodelovanje pri timskem delu
- sposobnost argumentirano, logično in prepričljivo predstaviti svoje stališče
- sposobnost svoje znanje uporabiti za reševanje novih problemov in nalog
- samostojnost, samoinicativnost in inovativnost pri reševanju problemov
- razumevanje in znanje več svetovnih jezikov
- sposobnost pridobljeno strokovno znanje sproti kritično reflektirati/ovrednotiti
- sposobnost uporabljati sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije za iskanje in obdelavo informacij
- sposobnost za izražanje v sredstvih javnega obveščanja
- sposobnost ubesediti svoja spoznanja razumljivo, jezikovno pravilno in prepričljivo
- sposobnost kritično ovrednotiti svoje dosežke
- skrb za permanenten lasten poklicni in strokovni razvoj
- občutljivost za etična merila in zavezanost poklicni etiki
- sposobnost povezovati pridobljena temeljna znanja in predmetno specifične kompetence
- odprtost za nenehni poklicni razvoj in vseživljenjsko učenje.

Predmetno-specifične kompetence, ki se jih pridobi s programom:

- sposobnost za strokovno delo na področju primerjalnega jezikoslovja
- poznavanje osnovnih načel primerjalne metode in rekonstrukcije
- poznavanje temeljnih jezikoslovnih pojmov
- sposobnost artikulacije jezikoslovnih tematik
- razumevanje in opis jezikovnih pojavov s stališča razvoja skozi čas in s poznavanjem zgodovinskega ozadja indoevropskih jezikov
- samostojno razumevanje in analiza jezikovne problematike sploh
- raba tehnik primerjalne metode in rekonstrukcije v etimološke namene
- poznavanje osnov vseh pomembnih indoevropskih jezikov, tako sodobnih kot mrtvih, in umestitev teh jezikov v čas in prostor
- poglobljeno poznavanje staroindijskega, hetitskega in grškega jezika
- ob uporabi osnovnih pripomočkov (slovar, opisna slovnica) sposobnost razumeti in prevesti lažje besedilo v katerem koli jeziku indoevropske jezikovne družine
- sposobnost za hitro usvajanje katerega koli indoevropskega jezika
- sposobnost ekstrahirati in interpretirati razvoj katerega koli indoevropskega jezika od enega do drugega danega sinhronega prereza
- razumevanje postopkov, ki so privedli do teoretičnega rekonstrukta t. i. indoevropskega prajezika
- sposobnost samostojno rekonstruirati jezikovne oblike za starejša stanja iz sinhronih
- razumevanje procesa nastanka, razvoja, razpada ali propada jezika in razumevanje analogije zgodovinskega razvoja z današnjim stanjem
- zmožnost predvidevanja smeri razvoja jezika, v tem posebej slovenskega
- sposobnost etimološke razlage slovenskega jezika (izvor in prvotni pomen slovenskih besed)

- sposobnost razumevanja in razločevanja plasti v besedju slovenskega jezika glede na izvor (podedovano iz praslovanščine, prevzeto iz germanščine, prevzeto iz drugih slovanskih jezikov in drugo)
- sposobnost razlage izvora in starejše zgodovine slovenskega jezika
- znanstveno utemeljena kritična opredelitev do populističnih teorij, kot je venetski izvor slovenščine
- razumevanje procesa medsebojnega vpliva jezikov – problematike jezikov v stiku, nastanka in osamosvojitve jezikov, kodificiranja nepriznanih jezikov
- poznavanje osnov razvoja pisave
- usposobljenost za prepoznavanje in deloma branje vseh pisav, v katerih se zapisujejo indoevropski jeziki
- poznavanje doprinosa in pomembne vloge slovenske primerjalnojezikoslovne znanosti v svetovni
- seznanjenost z osnovnimi spoznanji akcentologije in prevoja v indoevropskem prajeziku in v izbranih indoevropskih jezikih
- poznavanje osnov grške opisne slovnice, osnov zgodovine grškega jezika; razumevanje vpliva grščine na druge evropske jezike
- znanje stare indijsščine; razumevanje razvoja sodobnih indijskih jezikov; poznavanje pomena stare indijsščine za primerjalnojezikoslovne raziskave indoevropskih jezikov
- poznavanje osnov hetitske slovnice; poznavanje pomena hetitsščine in drugih anatolskih jezikov za primerjalnojezikoslovne raziskave indoevropskih jezikov
- seznanjenost z meddisciplinarnostjo pri reševanju posameznih vprašanj, ki zahteva sodelovanje primerjalnega jezikoslovja in drugih znanosti (zgodovina, arheologija, etnologija in druge)
- poznavanje načinov in metod analize, interpretacije in prevajanja besedil mrtvih jezikov
- znanje o ostalih jezikovnih družinah in osnovna znanja o vseh pomembnih svetovnih jezikih
- uporaba sodobnih informacijskih tehnologij in obvladovanje specifičnih zahtev zapletenega zapisa rekonstruiranih oblik, fonetičnega zapisa in fontov posameznih nelatiničnih pisav.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V prvostopenjski dvopredmetni univerzitetni študijski program se lahko vpiše:

- a) kdor je opravil splošno maturo
- b) kdor je opravil poklicno maturo in izpit iz enega od maturitetnih predmetov, vendar izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je opravil katerikoli štiriletni srednješolski program pred 1. 6. 1995,
- d) kdor je uspešno zaključil enakovreden študij v tujini.

Predvideno število vpisnih mest je **10 za redni študij in 2 za izredni študij.**

Če je zanimanja za vpis več, kot je razpisanih mest in bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo:

kandidati iz točke a) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri splošni maturi (40 % točk)
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (20 % točk)
- uspeh iz slovenščine (ali madžarščine ali italijanščine kot materinščine) in tujega jezika pri maturi (20 % točk)
- uspeh iz slovenskega jezika (ali madžarskega ali italijanskega kot materinščine) in tujega jezika v 3. in 4. letniku (20 % točk)

kandidati iz točke b) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri poklicni maturi (40 % točk)
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (20 % točk)
- uspeh iz slovenskega jezika (ali madžarskega ali italijanskega kot materinščine) in tujega jezika pri poklicni maturi (20 % točk)
- uspeh iz slovenskega jezika (ali madžarskega ali italijanskega kot materinščine) in tujega jezika v 3. in 4. letniku (20 % točk)

kandidati iz točke c) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri zaključnem izpitu (40 % točk)
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (20 % točk)
- uspeh iz slovenskega jezika (ali madžarskega ali italijanskega kot materinščine) in tujega jezika pri zaključnem izpitu (20 % točk)
- uspeh iz slovenskega jezika (ali madžarskega ali italijanskega kot materinščine) in tujega jezika v 3. in 4. letniku (20 % točk)

Glede na obliko srednješolskega izobraževanja bodo v primeru omejitve vpisa po opisanih kriterijih izbrani tudi kandidati, ki so zaključili enakovredno izobraževanje v tujini. Natančna določila so vsako leto objavljena v Razpisu za vpis, ki ga pripravi Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Kandidati za vpis lahko k prijavnim listinam predložijo še vsa potrdila, ki izkazujejo formalno ali neformalno pridobljena znanja. Na podlagi tega strokovna komisija oddelka ob pregledu izpolnjevanja pogojev za vpis ugotavlja ustreznost tovrstno pridobljenega znanja ter to upošteva tudi pri določitvi morebitnih diferencialnih obveznosti, ki se tako lahko zmanjšajo. Vpisani študenti lahko kadarkoli v skladu s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti prosijo za priznavanje znanja, pridobljenega s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem. Vlogo oddajo v pristojnem študentskem referatu, k prošnji poda mnenje ustreznih oddelek, o prošnji pa odloči Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje.

5. Pogoji za napredovanje po programu

a) Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje iz prvega v drugi letnik dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za prvi letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 od 60KT.

Za napredovanje iz drugega v tretji letnik dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje Primerjalno jezikoslovje mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v obsegu 54 od 60KT, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60KT) pomeni zbranih 114KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje. Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s Statutom Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni s Statutom Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

b) Pogoji za ponavljanje letnika

Študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, ima možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik.

Pogoj za ponavljanje letnika na dvopredmetni smeri so opravljene študijske obveznosti tega letnika v obsegu 15 KT skupaj na obeh dvopredmetnih študijskih programih oz. smereh.

V primeru, da je študent vpisan na dvopredmetna programa/smeri, ki ju izvajajo različne članice UL, velja kot pogoj za napredovanje oz. ponavljanje tisti pogoj, ki zahteva doseženo višje število KT. Če posamezen dvopredmetni program/smer vsebuje še dodatni pogoj za napredovanje/ponavljanje, pa mora študent izpolniti tudi tega.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/-tka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/-ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/-a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu/ji je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolio in drugo.

Načini ocenjevanja posameznih predmetov so zapisani za vsak predmet posebej v učnih načrtih. Ocenjevalna lestvica je od 6–10 (pozitivno) ter 5 (negativno):

Ocenjevalna lestvica:

10 - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami

9 - zelo dobro znanje z manjšimi napakami

8 - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi

7 - dobro znanje z več pomanjkljivostmi

6 - znanje ustreza le minimalnim kriterijem

5 - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa s predvidenimi nosilci predmetov

1. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Historična fonetika indoevropskih jezikov I	Luka Repanšek	30		30			60	120	4	zimski
2	Pregled indoevropskih jezikov	Marko Snoj			30			90	120	4	zimski
3	Stara indijščina I/1	Luka Repanšek	30		30			60	120	4	zimski
4	Stara grščina I/1	Matej Hriberšek			30			60	90	3	zimski
5	Historična fonetika indoevropskih jezikov II	Luka Repanšek	30		30			60	120	4	letni
6	Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj ALI izbirni strokovni predmet ¹	Marko Snoj	45	15				90	150	5	letni
7	Stara indijščina I/2	Luka Repanšek	30		30			30	90	3	letni
8	Stara grščina I/2	Matej Hriberšek			30			60	90	3	letni
SKUPAJ			165	15	210			510	900	30	

2. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
9	Nominalna in pronominalna morfologija	Luka Repanšek	45					75	120	4	zimski
10	Stara indijščina II/1	Luka Repanšek	30		30			60	120	4	zimski
11	Stara grščina II/1	Matej Hriberšek			30			60	90	3	zimski
12	Hetitščina I/1	Metka Furlan	30		30			60	120	4	zimski
13	Indoevropska primerjalna slovnica:	Marko Snoj	45	15				90	150	5	letni

¹ Semester ni zavezujoč. Študent lahko kot izbirni strokovni predmet ali kot splošni izbirni predmet izbere tudi predmet, ki se izvaja v 2. semestru, kot je predviden z urnikom. Pri izboru izbirnih strokovnih predmetov ne sme prihajati do podvajanja z drugo smerjo študentovega dvopredmetnega študijskega programa.

	akcent in prevoj ALI Uvod v etimološko metodo in študij virov										
14	Stara indijščina II/2	Luka Repanšek	30		30			30	90	3	letni
15	Stara grščina II/2	Matej Hriberšek			30			60	90	3	letni
16	Hetitsčina I/2	Metka Furlan	30		30			60	120	4	letni
SKUPAJ			210	15	180			495	900	30	

3. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
17	Uvod v slovansko jezikoslovje in staro cerkveno slovanščino	Matej Šekli, Vanda Babič	30	30				60	120	4	zimski
18	Analiza vedske himnike	Luka Repanšek		30				60	90	3	zimski
19	Hetitsčina II/1	Metka Furlan	15	15				60	90	3	zimski
20	Splošni izbirni predmet ²	različni						90	150	5	
21	Verbalna morfologija indoevropskih jezikov	Luka Repanšek	45					75	120	4	letni
22	Uvod v etimološko metodo in študij virov ALI izbirni strokovni predmet ³	Marko Snoj	45	15				90	150	5	letni
23	Hetitsčina II/2	Metka Furlan	15	15				60	90	3	letni
24	Hetitski seminar	Marina Zorman		60				30	90	3	letni
SKUPAJ			150	165				435 (525)	900	30	

² Število kontaktnih ur pri splošnih izbirnih predmetih ni natančno predvidljivo, ker so izbirni predmeti heterogeni.

³ Semester ni zavezujoč. Študent lahko kot izbirni strokovni predmet ali kot splošni izbirni predmet izbere tudi predmet, ki se izvaja v 2. semestru, kot je predviden z urnikom. Pri izboru izbirnih strokovnih predmetov ne sme prihajati do podvajanja z drugo smerjo študentovega dvopredmetnega študijskega programa.

Strokovni izbirni predmeti

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester (zimski, letni, celoletni)
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1	Fonetika in fonologija	Sašo Živanović	30	30				120	180	6	letni
2	Latinščina, intenzivni tečaj I	Matej Hriberšek	60					90	150	5	zimski
3	Latinščina, intenzivni tečaj II	Matej Hriberšek	60					90	150	5	letni
4	Logika in argumentacija	Olga Markič	30		30			60	120	4	zimski
5	Pregled splošnega jezikoslovja	Tatjana Marvin	30	30				120	180	6	zimski
6	Primerjalno naglasoslovje slovanskih jezikov ⁴	Matej Šekli	30	15	15			90	150	5	letni
7	Primerjalno oblikoslovje slovanskih jezikov	Matej Šekli	30	15	15			90	150	5	letni
8	Primerjalno besedotvorje slovanskih jezikov	Matej Šekli	30	15	15			90	150	5	letni

⁴ Predmeti *Primerjalno naglasoslovje slovanskih jezikov*, *Primerjalno oblikoslovje slovanskih jezikov* in *Primerjalno besedotvorje slovanskih jezikov* se izvajajo ciklično.

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Izbirne predmete - širše lahko študent prosto izbira iz študijskih programov na drugih oddelkih Filozofske fakultete ali katere druge fakultete oziroma univerze v Sloveniji ali v tujini. Predmeti morajo biti kreditno ovrednoteni.

Oddelek za primerjalno in splošno priporoča izbiro med predmeti študijskih programov naslednjih oddelkov Filozofske fakultete:

- . izbrani predmeti Oddelka za slavistiko;
- . izbrani predmeti Oddelka za klasično filologijo;
- . izbrani predmeti Oddelka za slovenistiko;
- . izbrani predmeti Oddelka za germanistiko, nederlandistiko in skandinavistiko;
- . izbrani predmeti Oddelka za romanske jezike in književnosti;
- . izbrani predmeti Oddelka za slovanske jezike in književnosti;
- . izbrani predmeti Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo;
- . izbrani predmeti Oddelka za zgodovino;
- . izbrani predmeti Oddelka za arheologijo.

Glede na 6. čl. Meril za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS (UL RS št. 124/2004) ima študent možnost, da najmanj 10 kreditnih točk izbirnih enot programa prenese iz enega študijskega programa v drugega.

11. Kratka predstavitev posameznega predmeta

Pregled indoevropskih jezikov (4 ECTS):

Pri predmetu slušatelj dobi pregled nad poglavitnimi jezikovnimi spremembami v indoevropski skupini jezikov, ki so vodile od obstoja skupnega prajezika do razpada le-tega, nadalje do razvoja posameznih jezikovnih družin znotraj indoevropske skupine in do nastanka sodobnih jezikov. Seznan se z dokumenti v posameznih zgodaj izpričanih jezikih in s pisavo le-teh.

Historična fonetika indoevropskih jezikov I (4 ECTS):

Slušatelji se seznanijo z izrazjem in simboli, z zgodovino stroke in s temeljnima metodama primerjalnega jezikoslovja, tj. s primerjalno metodo in metodo rekonstrukcije. Slušatelji se seznanijo se z indoevropsko besedo, naglasom, zlogom, prevojem. Poudarek je na zakonitostih segmentalne fonologije indoevropskega prajezika in na tipologiji glasovne spremembe. Pri vajah se od indoevropske fonetike natančno spoznajo s sistemom samoglasnikov in njihovim razvojem v specifične indoevropske jezike.

Historična fonetika indoevropskih jezikov II (4 ECTS)

Poudarek je na zakonitostih, ki se tičejo prajezičnih laringalov. Pri vajah se od indoevropske fonetike natančno spoznajo s sistemom soglasnikov in njihovim razvojem v specifične indoevropske jezike.

Nominalna in pronominalna morfologija indoevropskih jezikov (4 ECTS):

Slušatelj se seznanja z rekonstruiranim nominalnim oblikoslovnim sistemom prajezika in z razvojem le-tega v arhaičnih indoevropskih jezikih. Predstavljene so glavne zakonitosti, ki ločijo nominalno oblikoslovje od pronominalnega.

Verbalna morfologija indoevropskih jezikov (4 ECTS):

Poudarek je na besedotvorni predstavitvi indoevropskega glagola: primarno in sekundarno glagolsko deblo, časovna in naklonska debla, diateza, glagolska obrazila, vloga avgmenta in reduplikacije, naglas glagola, neosebne glagolske oblike, perifrastične tvorbe.

Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj (5 ECTS):

Slušatelji se seznanijo s principi primerjalne metode in rekonstrukcije. Ob tem spoznavajo relevantne pojme in ustrezno terminologijo. V nadaljevanju spoznavajo razvoj prajezičnega akcentskega in prevojnega sistema v posameznih historičnih indoevropskih jezikih, pri čemer je poudarek na stari indijščini, grščini, latinščini, germanskih in baltoslovanskih jezikih.

Uvod v etimološko metodo in študij virov (5 ECTS):

Slušatelji se najprej seznanijo s pojmi in tehničnimi termini etimološke znanosti. Temu sledi prikaz večplastne in interdisciplinarne problematike na izbranih primerih iz indoevropskih jezikov, ki se osredotoča na primere iz jezikov, ki jih študenti v teku študija bližje spoznavajo, in na slovenščino. Poudarek je na etimološki osvetlitvi besed, nastalih v kontinuiranem jezikovnem razvoju, pri katerih je osnovno etimološko orodje primerjalna metoda in iz nje izhajajoča eksaktna rekonstrukcija.

Stara indijščina I/1 (4 ECTS):

Predmet *Stara indijščina* je organiziran kot kombinacija predavanj iz zgodovine stare indijščine (tj. vedske ali predklasične stare indijščine in klasičnega sanskrta) in vaj, ki so oblikovane kot intenzivni tečaj klasičnega sanskrta. Ob zaključku je študent opremljen z dovolj znanja za povsem samostojno prevajanje staroindijskih besedil in ima temeljit pregled nad jezikovnim razvojem tega jezika od praindoiranščine (približno 2000 pr. n. št.) do konca klasičnega obdobja (12. st. n. št.).

Pri predmetu *Stara indijščina I/1* se slušatelji seznanijo z osnovami zgodovinske in opisne staroindijske slovnice, kolikor ta zadeva predklasični (vedski) in klasični sanskrt, s poudarkom na glasoslovni ravnini in imenskem oblikoslovju, ter z mestom stare indijščine v razvoju indoevropskih jezikov.

Stara indijščina I/2 (3 ECTS):

Slušatelji nadaljujejo s spoznavanjem zakonitosti zgodovinske in opisne slovnice predklasičnega sanskrta v sopostavitvi z jezikom klasičnega obdobja. Začenjajo z branjem krajših besedil.

Stara indijščina II/1 (4 ECTS):

Slušatelji nadgrajujejo znanje vedskega in klasičnega sanskrta, pridobljenega v prvem letniku s poudarkom na glagolskem sistemu. Obvladajo vse jezikovne ravnine sanskrta, tudi kompleksne slovnične zgradbe in tudi kompleksna slovnična pravila. Berejo vedska prozna besedila in klasičnosanskrtske tekste.

Stara indijščina II/2 (3 ECTS):

Slušatelji prevajajo daljša in kompleksnejša besedila v sanskrtu. Uvajajo se v razumevanje nastanka in razvoja slovničnih oblik sanskrta in posledično razumevanje vloge stare indijščine v okviru primerjalnega jezikoslovja.

Uvod v slovansko jezikoslovje in staro cerkveno slovanščino (4 ECTS):

Uvod v primerjalno slovnico slovanskih jezikov s poudarkom na genezi glasoslovnih, naglasoslovnih in morfoloških danosti praslovanščine ter stare cerkvene slovanščine kot prvega knjižnega jezika Slovanov.

Analiza vedske himnike (3 ECTS):

Predmet je logično nadaljevanje predavanj in vaj iz opisne in zgodovinske slovnice stare indijščine. Če se skozi prve štiri semestre študija pri vajah posveča poglobljanju znanja preko branja proznih

staroindijskih besedil, študent v sklopu seminarja vodeno študira vedsko himniko Rgvede in v manjši meri Atharvavede, pri čemer se ga postopoma navaja na samostojno sistematično preučevanje, razumevanje in prevajanje te najzahtevnejše in za indoevropceistiko hkrati najrelevantnejše zvrsti staroindijske književnosti.

Hetitsščina I/1 (4 ECTS):

Predmet *Hetitsščina* je organiziran kot kombinacija predavanj iz zgodovine hetitsčine in ostalih (danes že v celoti izumrlih) jezikov anatolske veje indoevropskih jezikov in vaj, ki so zasnovane kot intenzivni tečaj hetitsčine – najstarejšega izpričanega indoevropskega jezika (od sredine 17. st. pr. n. št. do 12. st. pr. n. št.), ki je prav zaradi svoje izjemne starosti poglavitnega pomena za razumevanje zgodnje praindoevropsčine. Študent se seznanja s hetitsščino (deloma tudi z drugimi jeziki anatolske skupine) do te mere, da lahko prevaja lažja transliterirana besedila in razume informativnost hetitsčine oz. anatolske skupine v odnosu do drugih ide. jezikov pri rekonstrukciji ide. prajezika.

Hetitsščina I/2 (4 ECTS):

Študent bere in interpretira transliterirana besedila in je sposoben osnovnih primerjalnozgodovinskih interpretacij hetitskega jezikovnega gradiva ter pogloblja vedenje o informativnosti hetitsčine oz. anatolske skupine v odnosu do drugih ide. jezikov pri rekonstrukciji ide. prajezika.

Hetitsščina II/1 (4 ECTS):

Poglobljanje znanja hetitske opisne slovnice s posebnim ozirom na razmerje stara hetitsščina : nova hetitsščina. Slušatelji se seznanijo s hetitsko pronominalno morfologijo (in deloma z isto morfologijo drugih anatolskih jezikov).

Hetitsščina II/2 (4 ECTS):

Slušatelji se s hetitsko pro-nominalno morfologijo (in deloma z isto morfologijo drugih anatolskih jezikov) seznanijo do te mere, da prepoznajo enakosti in različnosti anatolske morfologije v odnosu do rekonstruiranega prajezičnega sistema in do sistemov predvsem klasičnih ide. jezikov.

Hetitski seminar (3 ECTS):

Študent se seznanja z opisno slovnico hetitskega jezika in je sposoben razpoznavati slovnične oblike v besedilu. Okvirno pozna vse ravni hetitskega jezika in stopnje v razvoju klinopisne pisave.

Stara grščina I/1 (3 ECTS):

Funkcije sklonov, števil; sklanjatev; določni člen in njegova raba; O-deklinacija: samostalniki in pridevniki ter njihove izjeme; prislovi; enklitike; A-deklinacija: samostalniki in pridevniki ter njihove izjeme; glagola εἶμι in φημι; tematna konjugacija; deponentniki; prezent; imperfekt; aktiv, medij, pasiv; izražanje agensa; konstrukciji AcI in NcI; 3. deklinacija: osnove na labial, gutural, dental, nazal, likvido; 3. deklinacija: sigmatne osnove; 3. deklinacija: posebnosti in izjeme pri samostalnikih in pridevnikih; predlogi; skrčeni glagoli; glagoli na -ε/ω; pridevniki, stopnjevanje pridevnikov in njihove posebnosti.

Stara grščina I/2 (3 ECTS):

Glavni in vrstilni števniki; 3. deklinacija: osnove na vokal; zaimki: osebni, svojilni, kazalni, vprašalni, nedoločni, oziralni, splošno oziralni, povratno osebni; glagola εἶμι / (nadaljevanje), εἶω in φημι; pridevniki – nekatere posebnosti; futur; sintaksa participa; absolutni genitiv; posebnosti v konstruiranju nekaterih glagolov; stopnjevanje pridevnika; pridevniki tipa ἦδυσ/φ; aorist; sigmatni aorist (aktiv, medij); stopnjevanje pridevnikov s priponama -τω in -ιστο; raba nekaterih sufiksov; predlogi (nadaljevanje).

Stara grščina II/1 (3 ECTS):

Posebnosti 3. deklinacije; raba nekaterih sufiksov (nadaljevanje); krepki aorist; posebna raba infinitiva, participa; atematni deponentniki; atematna konjugacija; skrčeni glagoli: glagoli na α/ω in $-o/\omega$; substantiviranje besednih vrst; predlogi (nadaljevanje); sklonoslovje; posebnosti v rabi nekaterih sklonov; pasivni aorist in futur; konjunktiv in njegova raba; finalni odvisniki; odvisniki za izrazi bojazni; pogojni stavki; relativni in relativno-hipotetični stavki; futur in aorist glagolov z osnovo na likvido.

Stara grščina II/2 (3 ECTS):

Perfekt: šibki in krepki aktivni, mediopasivni; pluskvamperfekt; reduplikacija in atiška reduplikacija; optativ: tvorba in funkcije; potencialni pogojni stavki; raba konjunktiva v odvisnikih; odvisni optativ (optativus obliquus); glagol $\omicron\delta\alpha$; posebnosti v rabi indikativa; irealis in irealni pogojni stavki; posebnosti v rabi infinitiva in participa; atematna konjugacija; glagoli $\tau\zeta\mu$, $\delta\iota\delta\omega\mu$, $\eta\mu$ in $\iota\sigma\tau\eta\mu$; verbalni adjektiv; posledični stavki; temporalni stavki; koncesivni stavki; glagoli na $-v\sigma/\mu$ glagol $\epsilon\mu$.

Fonetika in fonologija – izbirni predmet (6 ECTS):

Seznanitev z osnovnimi pojmi fonetike in fonologije s poudarkom na fonetičnih in fonoloških značilnostih slovenskega jezika.

Latinščina, intenzivni tečaj I – izbirni predmet (5 ECTS):

Latinska morfologija: glagol (vezni naklon (konjunktiv); tvorba sestavljenih nedoločnikov). Latinsko besedotvorje: izpeljava in sestava besed (samostalnikov, pridevnikov in glagolov). Latinska sintaksa: skladnja latinskih sklonov; raba naklonov v neodvisnih stavkih; raba naklonov v odvisnih stavkih: odvisniki prve stopnje (odvisna vprašanja, oziralni, posledični, namerni, vzročni, časovni, pogojni, dopustni in primerjalni).

Latinščina, intenzivni tečaj II – izbirni predmet (5 ECTS):

Sintaksa: odvisniki druge stopnje (odvisna pogojna perioda); accusativus in nominativus cum infinitivo, participium coniunctum, ablativus absolutus, gerundij in gerundivni sklad; relativna zveza, relativni sklop; odvisni govor. Prevajanje: tvorjenje daljših sestavljenih povedi in prevajanje krajših besedil v latinščino ob uporabi zahtevnejših tujejezičnih slovarjev; branje in slovenjenje krajših izvirnih latinskih besedil.

Logika in argumentacija – izbirni predmet (4 ECTS):

Slušatelji se seznanijo s temelji neformalne in simbolne logike, še posebej s pojmi argumenta, gradnje dokaza, zmote, definicije, dedukcije, indukcije, sintakse in semantike itd. Naučijo se prepoznati in analizirati argumente ter ocenjevati njihovo moč in ustreznost evidence in oblikovati lastne dobre argumente.

Pregled splošnega jezikoslovja – izbirni predmet (6 ECTS):

Predmet je uvod v vse druge predmete študijske smeri splošno jezikoslovje. Študenta seznaniti z raziskovalnimi cilji jezikoslovnih znanosti nekoč in danes, z nekaterimi jezikovnimi univerzalijami in z nekaj osnovne jezikovne tipologije.

Primerjalno naglasoslovje slovanskih jezikov (5 ECTS):

Indoevropske podstave praslovanskega naglaševanja. Geneza baltoslovanske tonemskosti in oblikovanje baltoslovanskih akcentskih paradigem. Praslovanski akcentski zakoni. Praslovanski akcentski vzorci v odvisnosti od pregibanja in besedotvorja. Praslovanska metatonija in arealni

vidiki slovanskega naglaševanja. Odrazi praslovanskih prozodičnih elementov in akcentskih vzorcev v slovanskih jezikih.

Primerjalno oblikoslovje slovanskih jezikov (5 ECTS):

Pregledni prikaz vrst praslovanskega pregibanja in njegova geneza: imensko pregibanje, zaimensko pregibanje, pridevniško pregibanje glagolsko pregibanje po slovničnih glagolskih kategorijah.

Primerjalno besedotvorje slovanskih jezikov (5 ECTS):

Pregled in geneza praslovanskih besedotvornih vrst: izpeljava, zlaganje in sestavljanje, podvajanje. Klasifikacija in struktura besedotvornih morfemov: korenov, predpon, pripon, vpon in medpon. Pregled besedotvornih morfemov glede na strukturo, pomen in medsebojno vezljivost. Nastajanje zloženih besedotvornih morfemov.